

Cultureel Fonds Suriname

De stichting Cultureel Fonds Suriname houdt zich in Nederland bezig met de fondswerving en belangenbehartiging voor Heilpedagogisch Centrum Matoekoe in Lelydorp, Suriname. Bestuursleden: Grietzen Kunnen - voorzitter; Bernard Heldt - secretaris; Wouter Joop - penningmeester. Bankrekeningnummer: NL14TRIO 02 1214 2569 ten name van: Stichting Triodos Foundation te Zeist, onder vermelding van Matoekoe.

Triodos Foundation

Stichting Triodos Foundation heeft evenals stichting Cultureel Fonds Suriname de ANBI status; giften zijn aftrekbaar voor de inkomstenbelasting. Matoekoe is voor ontwikkeling, onderhoud en innovatie afhankelijk van donaties; uw gift wordt bijzonder op prijs gesteld! Schenkingen in Suriname: overmaking in euro's: De Surinaamsche Bank (DSB) 0443719. Overmaking in Surinaamse dollars (SRD): De Surinaamsche Bank (DSB) 7477740 of Landbouwbank 5301427.

Ontwikkelingen in Matoekoe

Op 11 febr. 2015

ontvingen wij van Kosmos Energy (www.kosmosenergy.com) een brushcutter. Op de foto ziet u Azaad Mohamedali de brushcutter dankbaar in gebruik nemen. Sinds wij niet meer de hulp hebben van de heren uit de delinquentenzorg zijn wij nu in staat zelf het terrein te onderhouden.

In maart 2015 is mede dankzij Wings of Support

de woonruimte van de jongens, jongemannen en de eetkamer heringericht met mooie meubels deels vervaardigd door Unu pikin. Wings of support is de goede-doelen organisatie van de KLM, zie <http://wingsofsupport.org> en bekijk vooral het ontroerende promotiefilmpje. Het nieuwe droogrek voor het bananenpapier; ook een donatie van Wings of Support

Juli 2015

De "Ilonka Elmont Foundation" biedt een bijscholingsprogramma "Ready & Able" volgens het Train-de-trainer principe. Het is gericht op trainers/begeleiders van sportende kinderen met een beperking. Tijdens de training wordt o.a. aandacht besteed aan veiligheid, gezonde levensstijl, lesvoorbereiding, didactiek en organisatie. Twee begeleiders van Matoekoe hebben samen met een aantal pupillen deelgenomen aan de cursus.

In oktober 2015

net voor de school begon werd het plafond van de klaslokalen gerepareerd dankzij de snelle besluitvaardigheid van V.K Vastgoed Beheer N.V.

De biologische tuin

26 Jaar geleden begon Matoekoe de biologische tuin om in eigen behoefte te voorzien. Nu is er een proces gaande dat als doel heeft behalve zelfvoorzienend te zijn ook de markt te gaan bedienen. Het is tevens de bedoeling nog meer in de biologische landbouw thuis te raken en projectmatig te leren werken. De groep bestaat thans uit 2 begeleiders en 7 pupillen. Het werken in/met de aarde geeft ook krachten die de mens heel maken. Dat is ook de mooie overeenkomst tussen landbouw en heilpedagogie. In de biologische landbouw krijgen alle planten een kans, ook de schijnbaar onvolgroeide, en zo is het met de pupillen op Matoekoe ook. Ze krijgen zoveel mogelijk kansen om hun positieve mogelijkheden te ontwikkelen.

De biologische tuin van Matoekoe is ongeveer een halve hectare. Naast onze groentetuin zijn we begonnen met het planten van vruchten. We hebben nu 100 citrus, 50 papaja en 25 zuurzak plantjes op dat deel van het terrein dat het laatste jaar is open gestoten. Verder zijn we begonnen met een kruidentuin, waaruit we zelf onze thee maken, zoals; kaneelblad -, zuurzak -, basilicumthee en nog veel meer. Voor de pupillen die intern wonen wordt deze thee nu gebruikt. Ook staat het voor de verkoop in het winkeltje van Matoekoe, hetgeen gretig aftrek vindt bij bezoekers. Het toekomstplan is om biologische zaden te telen, welke ook te koop zullen zijn.

Nieuwe bestuursleden Matoekoe

Roma Jusia

Geboren 10 aug. 1959
Woonachtig in Paramaribo sinds 1995. Ik heb de Medisch Secretarisse Opleiding gedaan en 3 jaar gewerkt in bovengenoemd beroep, daarna 8 jaar als Office- en Sales Manager. Vanaf 2012 heb ik mijn eigen winkeltje 'ROMANCE N.V.' Candles and More...Ik participeer vanaf februari 2015 als secretaris in het bestuur van 'Stg. Matoekoe', en hoop zo mijn bijdrage te kunnen leveren. Naast dit alles hou ik van reizen, sporten, lezen en tuinieren.

Rosa Wijngaarde

Geboren 19 september 1961 in Amsterdam; op mijn 10e, samen met de rest van het gezin, naar Paramaribo vertrokken. Na de middelbare school te hebben

doorlopen naar Amsterdam vertrokken voor studie (Bedrijfseconomie). Sinds 2007 weer woonachtig in Paramaribo. Werkzaam als Financieel manager bij de grootste optiekzaak in Suriname. Sinds begin 2015 bestuurslid bij stichting Matoekoe. Ik vind het belangrijk om in mijn vrije tijd naast, reizen, genieten van cultuur (in de meest brede zin van het woord), lezen en sporten ook tijd en energie te steken in sociale projecten. Ik denk dat ik met mijn financiële achtergrond toegevoegde waarde kan hebben bij het verder professionaliseren van de stichting.

Deel opbrengst zomermarkt OlmenEs voor Matoekoe.

Het Cultureel Fonds heeft van de op 20 juni gehouden zomermarkt van zorginstelling OlmenEs in Appelscha een deel van de opbrengst ontvangen. Wij zijn ontzettend blij met dit

soort schenkingen, omdat het niet alleen gaat om het prachtige bedrag van € 672,00, maar vooral om het feit dat er zoveel geïnteresseerden kennis hebben kunnen nemen van de ontwikkelplannen die bij de stand te zien waren. Het Cultureel Fonds heeft het geld besteed aan de ontginning van het achterste deel van het terrein van Matoekoe.

Twinning in de Tuinbouw

vervolg van Tai Ati nr 7 dec 2014

Vorig jaar berichtten we u over het twinningsproject waaraan Matoekoe deelnam. Inmiddels zijn we een jaar verder en is het project met succes afgesloten. De bezoeken van het projectteam aan Suriname en vooral de bezoeken, o.a. door Azaad Mohamedali aan Nederlandse zorgboerderijen vormden de hoogtepunten.

Inmiddels werkt Azaad gestaag aan de uitbreiding van de tuinderij en wordt hij in toenemende mate gevraagd om advies door andere initiatieven en biologische telers. Azaad is altijd bereid om te komen en mee te denken, want: ervaringen hou je niet niet voor jezelf, die deel je!

De laatste projectbijeenkomst in juni van dit jaar viel samen met een groot congres over duurzame landbouw, georganiseerd door Stichting d'ONS. Op dit congres hebben we acte de pre-

sence gegeven en het fenomeen zorglandbouw onder de aandacht kunnen brengen d.m.v. een workshop en deelname in een plenaire zitting. N.a.v. een artikel over de kansen voor zorg, landbouw en onderwijs werden we zelfs uitgenodigd voor een t.v.-interview in het Apinti-programma To The Point, terug te kijken op www.apintie.sr/vidi.php?vid=12678 Hier ziet u o.a. Wouter Joop van het CFS over duurzame landbouw en mensen met een handicap.

De Regge helpt Matoekoe en Matoekoe helpt De Regge!

Vanuit Nederland waar kinderen met een beperking wél alle kansen krijgen, staan de leerlingen van de 4e klas van De Regge (onderdeel van Vrije School Zutphen) te popelen om de kinderen van Matoekoe te helpen. De klas wil haar maatschappelijke stage 2016 volledig richten op ontwikkelingswerk voor Matoekoe. Waar Matoekoe de twintig paar extra

werkhandjes goed kan gebruiken, vormt de maatschappelijke stage voor de leerlingen van De Regge een ervaring waar zij in hun toekomst op kunnen bouwen. De Regge helpt Matoekoe en vice versa!

De hulp van De Regge

Van half april tot eind mei 2016 stelt de 4e klas van De Regge zich zes weken beschikbaar voor Matoekoe. In deze periode zullen zij de volgende activiteiten voor de kinderen van Matoekoe ontplooiën:

- * Sociaal - met kinderen: sport, spel en theater;
- * Landbouw - tuin: uitbreiding moestuin, aanleg irrigatiesysteem;
- * Technisch - gebouw: verbouwen, timmeren, schilderen, onderhoud sanitair.

Om de kosten voor de reis, verblijf en eventuele materialen te dekken worden sponsors gezocht.

Voor meer informatie: projectregge@gmail.com - 0031 (0)5755 64751, Jan Net, mentor
0031 (0)63805 4678, Petra Bennis, ouder.

Een Beeldplan voor Matoekoe

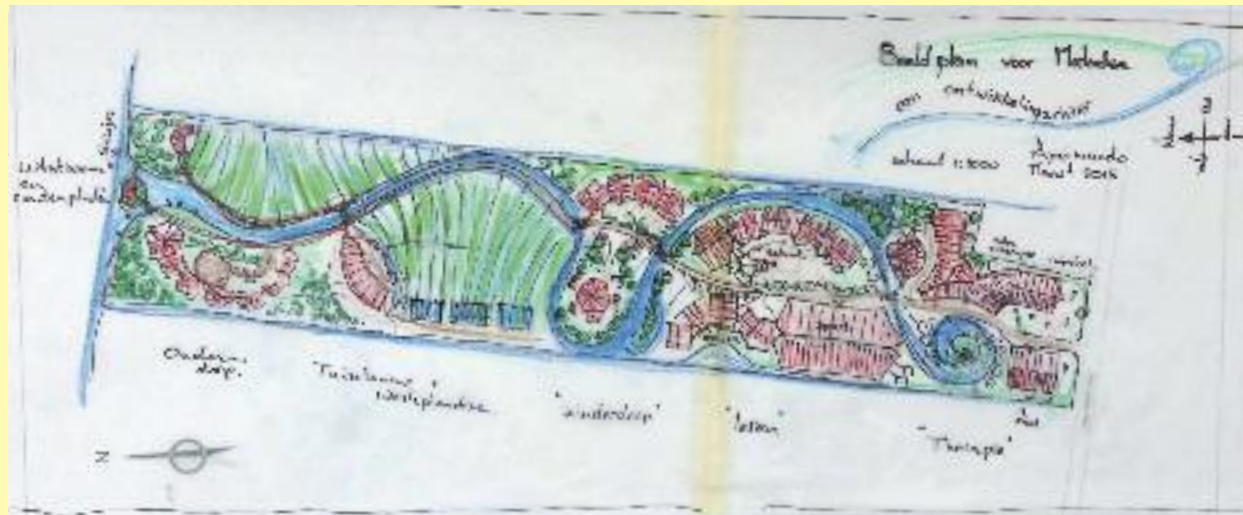
In de vorige Tai Ati hebben we al uit de doeken gedaan hoe Matoekoe zich oriënteert op haar ontwikkeling op de lange termijn. Het is essentieel dat er beschermde woon- en werkvoorzieningen worden gebouwd voor pupillen die volwassen zijn geworden. Immers, voorzieningen voor volwassenen met een verstandelijke beperking zijn er nauwelijks in Suriname.

In de afgelopen jaren is er al met succes een project gerealiseerd voor begeleid wonen voor 3 jongvolwassen mannen op het terrein van Matoekoe.

Om deze ontwikkeling voldoende ruimte te geven én vanwege het feit dat een aantal gebouwen op het terrein groot onderhoud nodig heeft moet er in de brede zin gekeken worden naar de ruimtelijke ontwikkeling van Matoekoe.

Matoekoe bevindt zich op een zeer smal maar diep perceel dat slechts voor de helft ontwikkeld is; de andere helft bestaat uit swamp (moeras) en bos.

Omdat het om ontwikkelingen gaat waarbij de te maken keuzes grote impact hebben, vinden we het belangrijk dat er een breed gedragen ontwikkelingsplan moet komen. Een plan op hoofdlijnen dat toekomstige ontwikkelingen kader en perspectief geeft. Bij initiatieven die organisch groeien bestaat het gevaar dat de samenhang in de functies en de bebouwing van het terrein gaandeweg zoek raken.

In maart 2015 heeft een groep medewerkers, bestuursleden en vrienden uit Nederland zich intensief bezig gehouden met de vraag: Wat betekent Matoekoe voor de pupillen, voor Lelydorp, voor de districten Wanica en Para, voor Suriname, voor de wereld.

Dit proces werd begeleid door 2 architecten - Veronica Rondon Rodriguez en Warmolt Lameris - van de organisatie Aynimundo uit Lima, Peru, die veel expertise heeft op het gebied van 'participatief ontwerp'; het vormgeven van terreinen en gebouwen waarbij de gebruikers centraal staan en ook een rol hebben in het tot stand komen van dit ontwerp. Aynimundo realiseert al sinds 1998 bouwprojecten in de sloppenwijken van de grote stad Lima, waarbij ook de sociale infrastructuur (menselijk kapitaal) opgebouwd wordt. De organisatie bestaat inmiddels uit zo'n 20 mensen die werken in de domeinen Stedelijk Ontwikkeling,

Opvoeding en Onderwijs, Ondernemen voor mensen met een beperking.

Op de website www.aynimundo.org lees je meer over deze organisatie. Het begrip Ayni - uit het Quechua, de inheemse taal van de Inca's - is leidend voor de werkwijze van Aynimundo: "Ik help jou, zodat jij een ander kunt helpen".

Erg bijzonder is het daarom dat Aynimundo geheel belangeloos 2 mensen ter beschikking stelde om met ons te werken aan het visualiseren van de toekomst. Zij waren in staat om met behulp van een ingewikkelde vliegverbinding naar Suriname te komen dankzij een bijdrage van de Stichting ter Bevordering van de Heilpedagogie en Stichting Helias, waarvoor onze hartelijke dank.

In de eerste week hebben we in 3 workshops van een dagdeel gewerkt aan achtereenvolgens de persoonlijke verbinding van de aanwezigen met Matoekoe, een tijdslijn met de biografie van Matoekoe en de vraag welke gedeeltes vernieuwd of bebouwd moeten worden. De individuele beelden bleken verrassende overeenkomsten te hebben en ook het delen van de persoonlijke ervaringen heeft de teamgeest sterk bevorderd.

Na een weekend, waarin we met elkaar (Holi-)Phagwa - het Hindostaanse Nieuwjaar - vierden, is alle input door de architecten vertaald in een beeldplan (zie illustratie) dat richting geeft aan de verdere ontwikkeling van Matoekoe. Het is nadrukkelijk een schets en geen uitgewerkt plan, het laat nog keuzes open voor de toekomst en zal zeker niet in één keer gerealiseerd kunnen worden. Dit vraagt, naast geld, vooral tijd en zorgvuldigheid. Desalniettemin is het bijzonder om te merken dat een aantal medewerkers van Matoekoe het beeldplan inmiddels in hun hart gesloten hebben. Zoals u op de voorpagina van deze Tai Ati kunt lezen is In september 2015 de uitbreiding van de tuinderij verder resterende deel van het terrein van Matoekoe ontgonnen.

voortgezet en is het

KERSTWENS

Bestuur, medewerkers & pupillen danken u hartelijk voor uw betrokkenheid in 2015 en wensen u prettige kerstdagen & een gelukkig en gezond 2016

Stichting Matoekoe nodigt u uit voor het Kerstspel

Datum 18 december 2015
Aanvang 19.00 uur

Bericht van de penningmeesters

Op verschillende plekken in deze Tai Ati kunt u lezen over de sprong die Matoekoe maakt in de toekomst. Inmiddels hebben we ook de eerste investeringen kunnen doen zoals het openleggen van het terrein. Ook heeft een landmeter het perceel van Matoekoe ingemeten om goed te weten welke grond van ons is en welke grond van de burens.

De toenemende steun vanuit de Surinaamse samenleving en stevige subsidies van de Surinaamse overheid (zie vorige Tai Ati) maken dit mogelijk. In onderstaand staatje kunt u zien hoe in 2013 en 2014 de bijdrage vanuit Suriname is gegroeid:

Herkomst Financiering Matoekoe (in EUR)				
	2013		2014	
Donaties uit Nederland	26.729	17%	18.913	9%
Donaties uit Suriname	35.519	23%	41.942	21%
Bijdrage van Ministerie Sociale Zaken	91.327	58%	140.215	69%
Opbrengst Stichtingsactiviteiten	2.622	2%	1.338	1%
	€ 156.197	100%	€ 202.408	100%

Tegelijkertijd is duidelijk dat het totaal bedrag van de donaties van particuliere donateurs, bedrijven en fondsen vanuit Nederland afneemt. Dit past helemaal in de ontwikkeling van Suriname in het algemeen en die van Matoekoe in het bijzonder. Natuurlijk zijn wij blij en dankbaar dat de zo gewenste "surinamisering" doorzet!

Daarnaast hebben we in de afgelopen weken ook in de Nederlandse kranten kunnen lezen over de uitdagingen waarmee Suriname te kampen heeft op financieel gebied: liquiditeitsproblemen bij de overheid en daarop volgend een gedwongen devaluatie van de Surinaams dollar met prijsstijgingen voor consumenten als gevolg.

Het zijn de tegenslagen waar een betrekkelijk klein land met een jonge bevolking en een natie-in-wor-ding mee te maken heeft. Met als risico dat hoopgevende ontwikkelingen zoals die op Matoekoe in de knop gebroken worden. Hoeveel de Surinaamse overheid over 2015 kan bijdragen is nog niet zeker. De bijdrage over 2014 werd toegezegd in december van dat jaar en ontvangen in januari 2015.

Op het moment dat we dit schrijven is 'de kas' leeg en moeten we de komende maanden dus zien te overbruggen. Daarom willen wij u dit op het hart drukken: **BLIJF MATOEKOE STEUNEN MET EEN WARME DONATIE**. We hadden het genoeg elkaar als penningmeesters van beide stichtingen in het afgelopen jaar meerdere keren in Suriname te ontmoeten, waardoor we naast de worstelingen, ook de verbeteringen in het land konden zien en bespreken.

Matoekoe is een centrum van cultuur en menselijkheid in een dynamische Surinaamse samenleving. Laat ons daarom niet vallen en draag de instelling Matoekoe, wier naam "draagmand" betekent, mee de toekomst in.

Uw donatie is van harte welkom op IBAN NL14 TRIO 0212 1425 69 t.n.v. St. Triodos Foundation, Zeist o.v.v. Matoekoe. Dankzij de ANBI-status is uw gift in Nederland geheel aftrekbaar van uw belastbaar inkomen. Overweegt u Matoekoe op te nemen in uw nalatenschap of wilt u periodiek schenken neem dan gerust contact op met Wouter Joop via w.joop@demarsen.org

Met hartelijke groeten en een stevige brasa,

Marian Wester
Penningmeester Stichting Matoekoe

Wouter Joop
Penningmeester
Cultureel Fonds
Suriname

Trots op Matoekoe!

Toen ik dit jaar in juni 60 jaar oud werd, was ik in Suriname. Het was weer goed om bij Matoekoe te zijn. Ik realiseerde me toen dat ik al in 2002 samen met Marinus van der Meulen (Raphaelstichting) voor de eerste keer in Matoekoe ben geweest. Die keer was dat namens het Heilpedagogisch Verbond (HPV), om te onderzoeken of Matoekoe toekomstbestendig was. Het HPV was in die tijd een grote financiële ondersteuner voor Matoekoe. Marinus en ik gingen vooral kijken naar de kwaliteit van zorgverlening van Matoekoe. Maar ook gingen we op bezoek bij vergelijkbare zorgverleners. Wij waren zeer onder de indruk van de geboden zorg in Matoekoe en noemden het toen ook het 'Goudappeltje' van de Surinaamse zorginstellingen. We hadden hier en daar wel enkele opmerkingen, maar we adviseerden destijds aan het HPV dat Matoekoe het verdiende om gesteund te worden.

Daar heb ik nooit spijt van gehad. Het gaat goed in Matoekoe!

Er is vanaf het begin vanuit Nederland via het Cultureel Fonds Suriname altijd een grote bestuurlijke en financiële betrokkenheid bij Matoekoe geweest. De meest nodige financiële middelen kwamen uit Nederland. Sinds enkele jaren hebben we samen met Matoekoe ingezet op meer ondersteuning vanuit Suriname zelf. Dit is door inspanningen van het huidige bestuur en directie uiteindelijk ook enigszins gelukt. De afgelopen tijd hebben we daardoor minder in de exploitatie bijgedragen en meer in de verbetering van gebouwen, lesmateriaal, etc.

Het Cultureel Fond Suriname begeleidt Matoekoe om toekomstbestendig te blijven en te zoeken naar kansen die zich aandienen om ook andere vormen van zorg te gaan bieden. De kinderen worden groter en vragen een andere benadering. En er is bijvoorbeeld nog geen opvang voor ouderen met een handicap, waardoor zij te veel aan hun lot worden overgelaten. Daar willen we verandering in aanbrengen en nieuwe onderkomens realiseren. Daarnaast zal de biologische tuin flink worden uitgebreid, zodat Matoekoe meer zelfvoorzienend wordt en de oogst zelfs kan verkopen. De voorbereidingen om het grote terrein van Matoekoe hiervoor te ontginnen zijn inmiddels gestart, zoals u kunt lezen in dit nummer. Deze verbetering wordt afgestemd met de ontwikkelingen in Lelydorp en district Wanica, waar Matoekoe ligt.

Door de huidige financiële situatie in Suriname is het echter niet ondenkbaar dat er weer een extra beroep gedaan zal worden om bij te springen in de exploitatie. Dit zal hopelijk ondersteund worden door de vele donateurs

die Matoekoe een warm hart toedragen.

Ik ben trots op Matoekoe en wil me graag voor haar toekomst inzetten! Ik wens de kinderen, jongeren en medewerkers en ook u een gezond en gelukkig 2016!

Met vriendelijke groet,
Grietzen Kunnen,
Voorzitter Cultureel Fonds Suriname